

Võru Kretzwaldi Kooli lastevanemate üldkoosoleku protokoll nr 8

Koosoleku toimumise aeg: 26. september 2018 kell 17.30.

Koosoleku toimumise koht: Võru Kretzwaldi kooli aula

Koosolekust osavõtjad: 5.-9. klasside õpilaste vanemad

Koosoleku lõpp: 19. 40

Koosoleku protokollijaks valiti direktor Kaider Vardja ettepanekul Helena Linnamäe.

Koosoleku juhataja on direktor Kaider Vardja, kes tutvustab kohalolijaile ka koosoleku päevakorda.

Koosoleku päevakord:

1. Koolitus/loeng PEREPRAKSIS OÜ psühholoog-perenõustajalt Külli Joasaarelt teemal „Kuidas mõista tänapäeva teismelist - kuidas läbida uste prõmmimise periood? Lapse vajadused, usalduslik suhe lapsega.”
2. Ülevaade kooli hoolekogu tegevusest eelmisel õppeaastal. Ettekandja hoolekogu esimees Tõnu Jõgi
3. Ülevaade projektist „Võimaluste loomisest andekatele lastele”
Ettekandja õppejuht Eha Tammo
4. Ülevaade „Liikuma kutsuv kool” projektist. Ettekandja õpet. Anu Maask.
5. „Kiusamisvaba kool / KiVa” projekti tutvustus. Ettekandja sotsiaalpedagoog Janyka Vellak
6. Lapsevanema valimaine kooli hoolekogusse vanema astma õpilaste vanemate seast.
7. Muud küsimused: toitlustamine koolis, koolivorm, liiklus kooli vahetus läheduses.

1. Koolitus /loeng „Käitumisprobleemid lastel – kuidas mõista tänapäeva last?” psühholoog–perenõustaja Külli Joasaar (vt. [Lisa 1 loenguslaidid](#))

Lühikokkuvõtte räägitust.

Laps kui peresüsteemi osa on mõjutatud süsteemi poolt. Teismeline viib vanemaid üsna tihti endast välja, tekitab vanemates stressi. Teismeline otsib iseseisvust ja küsimus on selles, kuidas hoida lapsega kontakti. Sageli taandub suhtlemine kontrollile. Laps ütleb, et ta ei taha koormata oma vanemaid. Oluline on julgustada last siiski rääkima probleemidest.

Iseseisvumisvajaduse taga on soov saada ise hakkama.

On oluline teada, et iseseisvumisperioodil muutuvad sõbrad olulisemaks vanematest.

Kindlasti on võimalik leida sõpru rohkesti ka sotsiaalmeediast, milles peitub samuti rida ohte. Sel eluetapil toimub noore inimese ajus närviimpulsside liikumise muutumine, aktiveeruvad närvivõrgustikud, mis toovad esile ka vanu mälestusi. See, et teismeline on ärritunud, on üsna sage nähtus ja tihti ei oska nad isegi põhjust seletada. Vajadus on olla grupis, nad otsivad seal oma kohta.

Näide elust: isa oli karm telefoni kasutamise osas. Poeg ütles, et isa ise ka teeb õhtute kaupa sama. Aga isa vastas „Mul on kõik tehtud, aga sinu koolitöö?” Mõistlik oleks peres kehtestada reeglid ka telefoni kasutamise osas taolistel juhtudel tervele perele.

Teismelised otsivad teravaid emotsioone. Grupis osalemine on osa sotsialiseerumisest.

Keelatud tegevused ahvatlevad teismelist – riskijulge. Suitsetamine ja teised pahedki algavad sotsiaalse staatuse nimel. Me ei saa alati kontrollida, kui laps on sõpradega. Kui vanematega on usalduslik suhe, suudab nooruk grupi negatiivsele survele vastu pidada. Tekib vajadus võidelda või põgeneda? Meie oma päritolupere mudelid mõjutavad sageli ka meie käitumist teismelisega.

Omavahelise suhte korrashoidmine toetab last kõige paremini. Igal juhul on oluline mitte kaotada sidet oma teismelisega. Soovitus: vajalik on leida pingevaba aeg perega olemiseks. Näiteks lauamängude mängimine. Kui pole harjumust, võiks seda proovida tekitada. Sellistel

hetkedel saab lapsega rääkida paljudest asjadest. Kuulamisel on suur võlujõud. Kui sa kuulad, võid saada midagi uut oma lapsest teada. Mõnikord on kuulamine rääkimisest olulisemgi. Peegeldav kuulamine aitab emotsioone maha laadida. Kui meie kuulame last, siis ka tema on võimeline meid, lapsevanemaid, paremini kuulama. Oluline on olemas olla igasuguses raskes olukorras. Vanematepoolne tunnustamisvajadus on igal teismelisel, siis ei pea ta ainult grupi heaskiitudele lootma.

Teismelised ihaldavad naudinguid. Pakkudes toetust, empaatiavõimet, toetame oma last.

Psühholoog-pereterapeut rõhutab vajadust kehtestada peres reeglid. Noored kompavad piire, rikuvad neid sageli meelega ja meelsasti. Kuidas käituda sel juhul lapsevanemana?

Oluline on reageerida vägivaldajuhtumitele.

Grupi reeglid määravad oluliselt järgnevat käitumist. Lektor soovib kirjandust, mida teatud olukordades nõu saamiseks lugeda ja toob elulisi näiteid.

Probleemide korral on lapsevanemal oluline tulla toime oma emotsioonidega. Karjumine ja jõu demonstratsioon pole head abimehed. Kui laps ei tule toime oma emotsioonidega, vajab ta abi. Füüsiline puudutus on väga oluline. Kallistamisvajadus on igal lapsel.

Kuidas aidata lapsel emotsioone tasandada? Lapsevanema oskus kuulata ja nõu anda. Laps võib tulevikus mudeldada vanemate käitumist. Lektor näitlikustab oma näpunäiteid teatud juhtumitega, mida ta on püüdnud lahendada. Meie endi päritoluperede mustrid mõjutavad sageli käitumist ka oma peres. Aga meie päralt on võime õppida. Olukordades, kus me kaotame noore üle kontrolli, peame meelde tuletama, et ta vajab meid siin ja praegu.

Küsimus: Millal hakkab puberteet taanduma?

Vastus: See on väga erinev

Küsimus: Kuidas kehtestada reegleid, kui karistada ei või?

Vastus: Karistamine suurt ei aita. Rääkimine, empaatiavõime on abiks. Piirid on olulised.

2. Ülevaade kooli hoolekogu tegevusest eelmisel õppeaastal. Hoolekogu esimees Tõnu Jõgi võtab kokku olulisemad teemad, mida aasta jooksul hoolekogus ja ka koos direktori või direktiooniga koostöös arutati. Oli neli korralist kohtumist,

Teemad, mida arutati:

- a) jalgpalliväljaku rajamise plussid ja miinused koolimaja vahetusse lähedusse;
- b) jalgrataste parkla rajamise vajadus;
- c) toitlustamise temaatika;
- d) grupi lastevanemate initsiatiivil üles tõstetud keeleklasside temaatika;
- d) kooliümbruses liiklemisega seotud probleemid.

Kool on suur organisatsioon, kus muutused väga kiiresti ei toimu, aga hea tahtmise juures saab muutusi läbi viia.

3. Ülevaade projektist „Võimaluste loomine andekatele õpilastele” Ettekande esitab õppejuht Eha Tammo. See on Eesti-sisene projekt andekate laste toetamiseks. Koolituse õpetajatele viis läbi psühholoog ja paari- ning pereterapeut Kätlin Konstaabel. Selle projekti toel õpib koolimeeskond ühisel koolitusel saadud teadmiste kaudu tegema koostööd õpilaste tugevate külgede väljaselgitamiseks ning leiab igale õpilasele sobiva motivatsiooni tema ande või võimekuse avastamiseks ja arendamiseks.

„Õpilaste võimed võivad mõnikord olla peidetud ja õpiraskuse põhjuseks võib olla peidetud andekus. Iga laps on andekas ja tema andekusele tulebki toetuda,” rõhutas esineja.

Projekti lõpus tahame saavutada olukorra, kus andekusse ei suhtuta enam pealiskaudselt – niimoodi, et head õppijad on võimekad, teised mitte. Luues võimekatele õpilastele õppekava, kus pole liigselt rutiinset kordamist ja asendades selle aineosaga, mis meid intellektuaalselt motiveerib, saame vältida olukorda, kus andekate areng ei vasta nende võimekusele.

Eestis on rahvast vähe, seepärast on vajalik iga lapse andekuse arendamine.

Küsimus: Kuidas andekust arendate, kui keeleklassid kaotasite ära.

Vastus: Selleks on palju teisi võimalusi, nt. tasemerühmades.

4. Ülevaade projektist „Liikuma kutsuv kool” (Vt Lisa 2). Ettekande esitab kehalise kasvatusõpetaja Anu Maask. Ettekandja ja projekti eestvedaja annab ülevaate programmi kohta. Võru Kreutzwaldi Kool oli kümne esimese kooli hulgas, kes selle projektiga liitus. Liitusime 2016.a. Praegu on liitunud 40 kooli.

Otsime lahendusi, kuidas vähendada istumise aega tundides, kuidas olla aktiivne vahetundides, jne. Me hakkasime otsima ja otsime ka praegu lahendusi liikumisvõimaluste mitmekesistamiseks. Korraldasime klassides aruelusid, kuidas aktiivvahetunde läbi viia, milliseid abivahendeid muretseda, jne. TÜ liikumislabori andmeil ei olnud eesti koolilaste liikumine aktiivne. Ettekandja toob välja võimalused meie koolis aktiivseks liikumiseks. Teeme koostööd võrgustiku teiste koolidega.

5. Projekti „Kiusamisvaba kool ehk KIVA” tutvustas sotsiaalpedagoog Janyka Vellak. Tegemist on programmiga, mis on välja töötatud Turu ülikooli teadlaste poolt. Ta toob välja projektiga liitumise põhjuse - see pole võitlus ainult tagajärgedega, vaid ka kiusamise ennetamine. Programmi tõhusust mõõdab iga-aastane uuring, mis annab koolile tagasisidet programmi mõju kohta. Õpilastele hakkavad toimuma tunnid, kus analüüsitakse erinevaid suhtlusolukordi, tähelepanekuid õpilaste omavahelisest keelekasutusest, kuidas kaaslast aidata, jpm. Õpilased õpivad kiusamise vastu võitlemise viise. KiVa on koolis nähtav mitmel moel. Korrapidajatel-õpetajatel on seljas kollased vestid, et hädas õpilane teaks, kelle poole saab kiiresti pöörduda, kui oma õpetajat pole lähedal. Koolimaja seintel on ka KiVa sõnumit, mõistmist ja sõbralikkust rõhutavad plakatid. Koolis on KiVa tiim, kes lahendab tekkinud keerulisemaid juhtumeid. Projekt on Eestis alustanud 2013.a. On märke, et tulemused on üsna positiivselt märgatavad. Eesmärgiks on kiusamise leevendamine. Kiusamise tunnustena peab märkima, et see on tahtlik, see on rohkem kui ühekordne ja jõudude vahekord on ebavõrdne ning kannatanu saab haiget. Iga konflikt või kaklus pole tingimata veel kiusamine. Lapsevanematele on abiks väike õpik, mille saate oma lapse klassijuhatajalt. Seal leidub nõuanded. Probleemi korral teavitage KiVa tiimi või klassijuhatajat, et olukord leiaks lahenduse. Kontaktid on õpikus ja kooli kodulehel.

Küsimus: Kui õpetaja kiusab, kuhu pöörduda?

Vastus: Ikka KiVa meeskonna poole.

Küsimus: Kui õpilane kiusab õpetajat?

Vastus: ikka KiVa tiimi poole

6. Uue hoolekogu liikme valimine

Direktor Kaider Vardja teeb ettepaneku valida hoolekogu liikmeks Aigar Paas. Rohkem kandidaate ei esitata. Aigar Paas tutvustab ennast.

Aigar Paas osutub valituks enamushääletega. Seitse osalejat on erapooletud ja kaks vastu.

7. Muud küsimused

a) Toitlustamine koolis.

Direktor K. Vardja tutvustab muutust toitlustamise kellaaegades. Kogu kooli lõunatoit nihkub ühe tunni võrra hilisemale ajale, sest on tulnud pöördumisi lastevanematelt, et 9.40 on lõunasöögiks liiga varane ning palve kaaluda võimalust proovida olukorda muuta. Uus graafik hakkab toimima alates 1. okt. Selle kohta saate ka avaldada oma arvamust. Hommikul on võimalik süüa koolis putru, mille hind on 50 eurosent. Esialgu on see katseline aeg veerandi lõpuni ehk kolm nädalat.

A. Mõttus: Koolilõuna pakkumiseks kulub kolm vahetundi. Seda muuta ei saa. Pikapäeva toitlustamine toimub 13.50, kolmapäeval 13.20. Puudumiste kohta on palve teave edastada koolisööklale eelmisel päeval kella 13.00 Vanematele esitatakse arve pikapäeva toidu kohta igakuiselt. Selle hind on 1 euro.

Lapsevanem: Pange juurde uus toidulett, saavad kõik toitlustatud.

Argo Mõttus: See ei lahenda olukorda. Söökla ruumid ei võimalda rohkem korraga toitlustada.

Lapsevanem: Kui laps sööb kodus hommikul enne kella seitset, ei suuda ta viienda tunni lõppu ära oodata. Kolmandale kooliastmele pole see muutus sobiv. Selles eas koolilapsel on kogu aeg isu.

A. Mõttus: Esialgu on see kolm nädalat katseline. Võib kaasa võtta võileiva või käia putru söömas.

On veelgi samalaadseid küsimusi, kuid jäädakse selle juurde, et kolm nädalat on esialgu muudatuse katsetamiseks.

b)Koolivormist

Argo Mõttus: Koolivormi riideesemena on praegu olemas vest, mille hind on 27 eurot. Seda saab tellida kooli kodulehe kaudu. Edaspidi võime muid elemente juurde lisada. Tootja on AS Võru Rõivas, kellel on palju kogemusi koolivormide tootmisel. Näidist saavad lapsevanemad praegu vaadata.

Lapsevanem: Kas on ainult üks variant? Oleks võinud olla mitu varianti, olnuks mille vahel valida.

Argo Mõttus: On üks variant. See on koolitöötajate poolt valituks osutunud.

c)Liiklusest kooli läheduses.

Direktor Kaider Vardja ja majandusjuht Argo Mõttus: „Päris kooli õue autoga lapsi tuua ei saa. See tekitab liigselt ohtlikke olukordi. Meil on kaamerad, on keelumärk. Siiani pole politseid teavitatud, aga see on ohtlik. On Maxima suur parkla, kust lapsed saavad ka mõne sammu jalgsi astuda. Paremini, kui koolile lähemal elavad õpilased tuleksid kodust jalgsi. See ärataks nad üles ja paljud oleksid tunnis parema keskendumisvõimega.

Koosoleku juhataja: Kaider Vardja /

Koosoleku protokollija: Helena Linnamäe /